

Szerkesztői és kiadó iroda:

NYIREGyházán.

Széna-tér 121-ik szám alatti házban.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtnak.

Nyílt tér alatt 30 kr. bélyegdíjon kívül minden négyezer hasábjott garmond-sorért 25 kr. o. e. fizetendő.

NYIR.

SZABOLCSMEGYE ÉS A HAJDU-KERÜLET KÖZLÖNYE.

Külföldre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad: Zeisler M. Pesten.

Előfizetési díj:

A kiadó-hivatalban egész évre 50 kr.

Házhoz vagy postán küldve 60 kr.

Félévre 30 kr.

Évnyegyedre 15 kr.

Hirdetések díja: minden 100 szavas petit sor egyszeri ígatásánál 6 kr., többszörinél 4 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Néhány szó t. olvasóinkhoz!

Egy év letelt! Lapom jelen száma lejártával egy újabb évfolyam folyamaiba lép, melynek kezdetén megyénk és vidékünk lelkes közönségét lapom további pártolására felkérem.

Hogy megérdemlem-e a pártolást, — e felett ítéljen a nagyérdemű közönség. Tudom, sokan azt állítják hogy nem: — mert nem azon szellemben szerkesztetem e lapot mint ők kívánják; de kérnem mindazokat kik ily határozott ítéletet mondanak, lehetséges-e ez? — ha a szerkesztőséget csak 2 hétig magokra vállalják bizonyára azt mondanának nem! felkérem tehát még azokat is kik velem e tekintetben egy véleményen nincsenek vidékünk érdekeit képviselő lapomtól ne vonják meg a pártolást, mert ellenes esetben annak megszűnni kellene, — mi a közönségnek és nem a szerkesztőségnek volna nagy veszteség.

Lapom hasábjai mindenkinek rendelkezésére állanak s mindenkinek megengedtetik józan gondolatait fejtegetni és eszmét cserélni, ha azok az illem korlátait át nem hágják.

Főtörekvésem ezentúl is az leendő, hogy lapom, mint e vidék közlönye, hivatását hiven betöltse. De hogy a magamra vállalt kötelezettségeknek megfelelhessenek minél nagyobb mérvű anyagi támogatásra van szükségem.

Ennél fogva felkérem megyénk birtokosait, megyei, városi és gazdasági tisztviselőit, lelkészeit a polgárság lelkes tagjait, szóval az egész közönséget hogy lapomat előfizetés által gyámolítani sziveskedjék.

Egy éve már, hogy önzéstelenül, s csak igen csekély anyagi siker mellett küzdök a közügynek szentelt vállalat fenntartása mellett. Nem csodálhatja tehát senki; ha annyi szellemi és anyagi küzdelem után végre fáradalmainak, bővebb gyümölcsöt látni ohajtanám.

S ha azt elérem úgy vállalatom is csak emelkedni fog, s képes leendő felcsigázottabb igényeknek is megfelelni.

Börkey Imre

laptulajdonos és felelős szerkesztő.

Ébresztő szó a koldulásnak törvény által is megrendelt mihamarábbi megszüntetése ügyében.

A ki saját egyéni érdekei mellett az emberiség közérdekeit is szem előtt tartja, s a ki annak előmenetelét, vagy is a közboldogság elérhetését, ha csak egy lépéssel is elősegíteni elodázhatatlan erkölcsi szent kötelességének ismeri, — lehetetlen hogy nagy lelki örömmel ne üdvözölje volna a m. miniszterium kibocsátványa folytán megyénk azon üdvös intézkedését, mely a koldulást megyénk területén határozatilag megszüntette, — mivel ezen temérdek visszaélések, nemtelen csalásokra alkalmulak szolgált s hazánkban

fájdalom talán a honszerző Árpád ideje óta oly néma közönséggel eltűnt, elnézett botránkozató szokásnak rendezett, s annyival inkább keresztyén államiban helye semmiképen nem lehet?! Mint társadalmi lényeknek ugyanis, nem lehet, nem szabad azt közönséggel néznünk, hogy a társadalom bármely tagja is kivonja magát azon kötelem alól, melyek reá mint olyanra a társadalom körén belől várakoznak, — s e szerint valamint azt teljességgel nem lehet megengedni, hogy a koldusok czége alatt a naplopók, csavargók s ingyenélők száma az állam kebelén mindinkább szaporodjanak; ugy más részről az sem lehet rendén, hogy az emberi társaság valódi nyomorultjai ellátása s táplálata közös kötelessége alól valaki kivonhassa magát?! Mint vallásos egyének pedig elég világosan tudjuk, hogy a könyörületesség mennyei indulatától vezéreltetve, a nyomorban, inségben szenvedőket, önként magunknak kell felkeresni s szemekről az inség sajtoltá könyveket minden felhívás nélkül sietnünk kell letörölni?! A koldulást már akár egyik, akár másik szempontból vizsgáljuk, ennek fennállása, mindenképen káros szegényteljes és embertelen szokás?! Midőn egy valódi koldus oldala mellett, egy ép erős, munkaképes ifjonecot kell látnunk, midőn halljuk, hogy ezen egészséges gyermek az alamizsnát már a szemtelenség követelő hangján kéri tőlünk, lehetetlen hogy e látványra lelkünk el ne boruljon, tudván azt, hogy ezen ifjoneczban az államnak egy tagja okvetetlen örökre elveszett, ki is hogy a munkás életet később is kikerülhesse, vagy önmagát teszi szándékosan nyomorékká, vagy a tolvajok s utonállók számát fogja szaporítani, s csak az emberiség testén rágódó féreg lesz belőle; — s e szerint ha azon napjainkban is felmerült kebellázító eseményeket nem említenék is, mely szerint a szülői szeretet keblekről erőszakosan elszórt gyermekek, a legbűnösebb lelketlenséggel, épen e nyomorult czélra csonkakká, bénákká nyomorítottak el, — azt hisszük hogy épen a közjóllét, s a közérzet erkölcsi emelése czéljából e bűnös, lelketlen tényeket mellőzni nem lehet, s a koldulás mi hamarábbi megszüntetésére avagy e két szomorú ok is untig elegendő lehet?! A koldulás megszüntetését társadalmi szempontból azon — fájdalom — szomorú tapasztalás is igazolja, hogy annak, így, eképen, ily módon fennállása mellett nyomorult embertársaink segélyezése, ápolása, táplálata közös és szent kötelességében, az államnak nem minden tagja s nem is az osztó igazság alapján szokott részesülni, — mert a midőn az emberiség ezen szánandó tagjai táplálása azon törvény szerint: „a mint kiki vette az ajándékot, azonképen sáfarkodjatok abból egymásnak“ — mindnyájuknak közös kötelessége volna, — látjuk tapasztaljuk, hogy 10—20

mellettök elmenők zsebéből, alig hull egy árva kr. a segély után kiáltó nyomorult kezébe, minthogy ez által épen a közös boldogságai főrekvésünknek egyik alaptörvénye a közterhekben való egyenlő osztozkodás van megsemmisítve, — látni való ennél fogva is hogy a koldulás rendezett államban helyet nem találhat, s annak mihamarábbi végleges megszüntetése mindnyájunknak érdekében fekszik?! s ha állami szempontból nem lehet azt fenntartani, épen oly szegényteljes szokás az ránk, ugy is mint vallásos egyénekre?! Vallásos tekintetben lehet-e ugyanis szegényteljesebb valami, bár mely vallásu egyénre nézve is mint egy utszélen ülő koldusnak látása, nem azt bizonyítja-e ezen nyomorult koldus, hogy vallásos kötelességünket a vallás szellemében embertársaink javára nem teljesítettük s annál fogva minden ilyen látvány vallásos ezen hidegségünkért ránk nézve egy-egy élő szemrehányás lehet; mert az juthat mindanyiszor öntudatra bennünk, hogy a midőn nekünk, t. i. kiket az isteni gondviselés kedvező helyzetel, ép egészséges testtel áldott meg, kellene nyomorúságuk helyein szenvedő embertársainkat a vigasztalás filléreivel felkeresni, s ez által megmenteni az embert az emberben, s a nyomorult élet keserű könyeit felszárítva kibékitni őket sorsuk, s Istenökkel, s felnyitni számokra lehetőleg az életörömök bezártolt forrását; — ezen emberbaráti szent kötelességet elég részvetlenül tenni elmulasztván, — hogy a mások nyomora iránt hideg részvetlen szívünket részvetre indíthassák, ime kénytelenek nyomoraikat uton, utfélen feltárni előttünk, s ugy szolván piacra huzolni, — s hogy nyomorult életök fenntartására, zsebeinkből egy-egy fillért kiereszszakoljanak kénytelenek mintegy eget, földet, is megostromolni, — s hideg részvetlenségünkkel áldás kívánások által gondolván csak felébredetni, a vallás szent áldását, — szinte éles gnyként szüntelenül füleinkbe hangoztatják!! Vessen számot mindenki magával, ha valjon nem letapodása é ez, az emberi minden szentebb érzelmek, s gondoljon mindenki életének azon keserű pillanatára, midőn ha bár kölesönt is, embertársától elsőben valamit kérnie kellett; mint vivott nála a szemérem az élet kiáltó szükségével, s ez első kérés végrehajthatása mennyi küzdelembe került, s ha talán kérésre vissza is lön utasisva, e keserű kénytelenség mekkora lelki erőltetése szegényébe került, és akkor gondoljon az utcán ülő koldusra s ne áltassa magát azzal, hogy hiszen! a szemérem érzete ennél talán nem volna oly élénk; de gondolja el, hogy a megaláztatásnak mily fokára kellett már annak süllyednie, ki nyomorát vásárra képes vinni, s mekkora szegényt kell annak leküzdeni, hogy a mit a szív résztvevő érzése parancsa nyomán részökre önként adni

nem akarunk, esdeklő kiáltásokkal azt tőlünk mintegy kiereszszakolják?! S abban sem lehet semmi kétség, hogy valamint az emberiség gyalázata fájdalom még folyton fennálló szegényoszlop a bitófa, s az azon történni szokott leggyászosabb kivégeztések az erkölcsi közérzetet alapjában szokták megingatni, s épen ellenkező hatást idéznek elő mi általok eléretni czéloztatik: épen ugy az emberiség nyomorainak ezen mindennapi látára, sőt annak szemérmetlen fitogtatása által korántsem az emberi nyomorúság iránti közrészvét, s segélyezési hajlam, de annak épen ellenkezője éretik el, t. i. az azok iránti hideg közöny, részvétlenség, szóval a különben érzékeny szívnek megkeményedése; s ez által, ha még a koldulással karöltve járó számtalan visszaélésekre is gondolunk, — az emberi szív leggyöngédebb érzése a könyörületesség indulata, s az emberi szabad elhatározás egyik legdrágább szülötte az önkéntes jóakarat, s ezek által megint a közboldogság elérhetésére irányzott törekvésünk lesz egy oldalról kétségessé téve, sőt nagy részben meg is semmisítve?!

Mindezen okok, a koldulásnak országosan elrendelt megszüntetését eléggé indokolják, s egyszersmind ezek folytán az is kétségtelen igaz, hogy ezen rendelet által a közművelődés s közérkölciség mezején ismét egy lépéssel haladtunk előre?! Önként éretetik ugyanis hogy ezen rendelet életbeléptetésével mindazon visszaéléseknek meg kell szünni, melyek eddig e nyomorult téren is fennállottak, de különösen figyelemre méltók ezen rendeletnek erkölcsi hasznai. A községekben ugyanis a mi eddig városokban sem létezett, mindenütt közközlésen korházak fognak felállíttatni, s azok, ugyan ily módon tartatván is fenn, ezáltal a midőn a nyomorultak ápolása s segedelmében mindenki részestül a felebaráti szeretet gyakorlására, a leghelyesebb ut, és mód is kijelölve leszen, s annak tudata, hogy itt csak valódi nyomorultak ápolatnak, a valódi felebaráti szeretetet csak fokozni fogja, a hidegebb szívek pedig részint a nemes példák láttára, részint a korházakra történendő egyenes adózás útján emberbaráti kötelességeik teljesítésére közvetlenül utaltatva lesznek, szóval az erkölcsi közszellem ez irányban is fel fog szendergéséből ébresztetni, s áldott gyümölcsöt megtermeni, s áldott gyümölcsöt megtermeni, s az emberi könyörületesség jöltevő melege áldásthozólag száll e nyomorultak rideg életére s sorsuk kemény osztályával kibékíti őket, s a segély részökre emberi méltóságuk s erkölcsi érzetök megbántása nélkül szolgáltatván ki ez erkölcsi segélyadáson lehet, egyedül, s lessz is az az Isten áldása?!

Jól tudom hogy a fentebb rajzolt szomorú társadalmi képet az életből mindnyájan ismerjük, annak ugy is

gyászos vonásához azért újakat rajzolni nem akartam, mert nem is lehetett volna, hogy mégis e sorokban az emberi élet ezen leggyászosabb képeivel foglalkoztam annak oka azon tudatban keresendő: hogy az írott, s annak valószínűsége közt még igen nagy lézag szokott felmerülni, s ezen tényleges állítást a szóban forgó rendeletnél is eléggé tapasztaljuk, a midőn bár a koldulást megszüntető ministeri rendelet már mintegy két éve kiadott, s megyénk ebbeli határozata is jó darab idő óta kihirdetett mindemellett is a koldulás botránkozott szokása még mindig fennáll.

Községünkben ugyanis ajtónk külsőbénél azóta folyást egymást váltják a koldusok, sőt a napokban rabolta ki egy koldus községünkben egy gazda házáat, a legközelebbi nyíregyházi vásárra tett utunkban pedig minden utkanyarulat minden hídfőnél csoportosan láthattuk őket, sőt a vásártéren is többeket láthattunk. Ezen tapasztalás ad alkalmat e szerencsétlen ügyben a felszólásra, s azon tudat, hogy mint a gyenge csemetének — hogy megfogamzhasson — úgy minden új törvény-és szokásnak is, idő és ápolásra van szüksége, hogy az életben gyökeret verhessen arra ösztönzött, hogy ezen törvényt mint közművelődésünk egyik új szülöttét, részint tudvözölhessem, részint megerősödéséhez ápoló kezekkel járulhassak.

Megegyék minden rendü tisztviselői s közsegeink előjárói! záradékal szabad legyen ez ügyet hathatósan ajánlani, önök vannak első sorban arra hivatva, hogy az erkölcsi közérzet ápolása, nevelése, s a társadalmi közboldogság elérhetésére czélzó, úgy a közművelődés, mint a vallásos élet alapelvei által is helyeselt sőt követelt ezen rendeletnek mihamarább érvényt szerezzenek, s annak életbeléptetését lelkiismeretes buzgalommal segítsék előre, s midőn e nemes munkában fáradni fognak nem csak a hideg ész szavára, de érző szívök sugallatára is hallgassanak, mert az emberi nyomor megszüntetését s annak felszegését tárgyozó ezen törvény nem annyira papíron, de mindenekelőtt kinek-kinek szívébe van írva!! Várady Pál.

Körlevél.

Ö méltósága a vallás és közoktatás ügyi miniszter ur rendelete folytán, ezennel közhírré tétetik, miszerint a választások összeírása tekintetéből, a szabolemszegei központi izraelita

választmány bizottságai folyó év október hó 11-től bezárólag ugyanezen hó 20-ig folytonosan működni fognak.

A beirási helyek: Kis-Várda, Bogdány, N.-Kálló, Nádudvar, Nyir-Báthor és Nyiregyháza leendenek; ez utóbbira megjegyzetik, hogy előlegesen beirási helyül tüzetik ki ugyan, de választási helyül előre határozottan nem nyilváníthatik.

Felszólíthatnak tehát az illetők, hogy magukat a beirási helyeken, a fent nevezett idő alatt beirassák. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

Kis-Várdai kerület:

Döghe, Vörösmarth, Kékese, Kanjár, Dombrád, Ótelek, F.-Litke, Komoró, Thuzsér, Bezdéd, Zsurk, Eszeny, Eperjeske, Szalóka, Agtelek, Mándok, T.-Pálca, Jéke, Pap, Anares, Báka, L.-Petri, K.-Apáthi, Lövé, Gyüre, N.-Varsány, K.-Varsány, Gemze, Karász, Gyulaháza, Ajak, Aranyos, Kis-Várda, Berencs, Cs.-Kenéz, Ór-Ladány, Ór-Mező, Szent-Márton, Benk, Mogyorós.

Bogdányi kerület:

Bogdány, Gáva, Berezel, Buly, Ibrány, Oros, Pazony, Keresztút, Kemece, Halász, Megyer, Tura, Sényő, Demecser, Gégény, Berkesz, Napkor, Kék, Tét, Székely, Thass, Pátróha, Apagy, Rád, Beszterecz, Paszab.

N.-Kállói kerület:

N.-Kálló, Ujfahértó, Téglás, Bököny, Hujaj, K.-Kálló, Biri, Geszteréd, Balkány, Szakoly, Gelse, Mihálydi, Nyir-Adony, Sz.-Gy.-Ábrány, B.-Ábrány, Ujváros, Martonfalva, Acsád.

Nádudvari kerület:

Nádudvar, P.-Ladány, Csege Tétlen, Egyek, Sápp, Földes, Szovát.

Nyir-Báthori kerület:

Ér-Kenéz, Lugos, Encsencs, Nyir-Bélték, Piricse, Pilis, Gyulaj, Bogáth, K.-Léta, K.-Semjén, P.-Petri, M.-Pócs, Ó-Fehértó, Szalmad, Magy, Besenyőd, Levelek, Ibrony, Kéres, Bakta, Lórántháza, Vaja, Eör, Mada, P.-Dobos, Rohod, Jákó, Petneháza, Laskod, Romocsaháza, Nyir-Báthor, Bánháza.

Nyiregyháza és T.-Lökki kerület:

Nyiregyháza, Dada, T.-Lök, Dob, Polgár, Margita, Sz.-Mihály, Büd, Csobaj, T.-Ladány, Tardos, Báj, Észlár, Nagyfalva, Rakamaz, Timár, Szaboles, Balsa, Kenéz, Zalkod, Vis, Vencsellő, T.-Kenéz, Phtrügy, K.

Telek és a mindenütt közbeeső pusztákkal együtt.

Kelt N.-Kállóban, szept. 24. 1868.

Dr. Bleuer központi val. elnök.

Debreczeni dalárünnepély.

Szeptember 19-én este a színházban felemelt árák mellett tartott meg a hangverseny kitünő sikerrel. Kiválólag tetszetek: a Saxlehner, Kendelényi s Kocsis Irma kisasszonyok éneklései és a Füredi Ismert kedves népdalai; Nagy Huber Ida asszony is szép énekével biztositókat szolgáltatott az iránt: hogy a jövő idényre kellemes első énekesnője lesz a debreczeni színháznak. — A meglepetés tetszését vívta ki Dabecz Péter szokatlan igazéti hárfajátékával; a debreczeni dalárda előadása is jól sikerült.

Szeptember 20-án a közös dalárünnepély és dalverseny előadási napján az egyes dalárdák küldöttei a városház térs udvarán zászlók alá sorakozván, megindult a dalcarnok felé a mely czepléd-utca végére, egy térségre volt építve. Az utcán végig fellátszott az építmény homlokzata; mely várkaput ábrázol bátyázattal és két mellék toronnyal. Ormaikon pazarlással készített szép zászlók lengtek.

A városi homlokzat megett domborodik fel mintegy óriási sugólyuk, a dalcarnok színpadja; melynek boltozat szegélye három színű kelmével volt végig futtatva; s legtejező egy óriási arany lant, jobbra az ország, balra pedig Debreczen város címerei valának láthatók; és két oldalt szebbnél szebb zászlók lobogtak és játszadoztak a gyakorta erősen neki-neki induló széllel.

A nagyszerű menet bevonulván a dalcarnokba, — 10 órakor vette kezdetét az előadás a következő sorozattal:

1. Hymnusz rézhangszerek kísérete mellett Erkel Ferenc szerző személyes vezetése alatt, előadva az összes dalárdák által.

2. Verseny előadása nyolcz egyes dalárdának egy a mint következők:

a) Sáros-n-pataki verseny darabja „Beteg leány” Egressy Bénéitől.

b) Kecskeméti városi dalárda, versenydarabja „Honfidal” Baumgartner János karmester.

c) Losonczy dalárda, versenydarabja „Honfidal” Lorenczról.

d) Esztergomi dalárda, versenydarabja: „Édes lánykám” Huber Károlytól.

e) Szolnoki dalárda, versenydarabja „Magyar népdalok” Zimay Lászlóval.

f) Pécsi dalárda, versenydarabja „Ki a gonddal” zenéje Rieger Györgytől.

g) Békési dalárda, versenydarabja „Dalünnep” Thern Károlytól.

h) Kecskeméti dalkar, versenydarabja „A csata” Strochtól.

3. Szentelt hantok szövege Komócsy Józseftől, zenéje Mosonyi Mihálytól, főzeneigazgató Erkel Ferenc ur vezénylete alatt, előadják a összes dalárdák.

4. Verseny előadása hét egyes daleyletnek, u. m.:

a) Zombolyi dalárda, versenydarabja „Édes lánykám” Huber Károlytól.

b) Jászberényi dalárda, versenydarabja „Népdalok” Palotásytól.

c) Eperjesi zene és daleylet, versenydarabja „Egy leánykám” Wusching Konrádtól.

d) Aradi felgymnasiumi dalkör, versenydarabja „Párisi ifjuság” Adámstól.

e) B-Gyulai daleylet, versenydarabja „Alföldi legény” Rieger Györgytől.

f) Nagy-Váradi dalárda, versenydarabja „Rozs bor” Vörösmartytól, zenéje Fehérvári Jánostól.

g) Szentesi dalárda, versenydarabja „Esti csend” Kreuczertől.

5. Harcos inája Lachner Ferenczről, előadva az összes dalárdák által, Erkel Ferenc ur vezérlete alatt.

6. Verseny előadása nyolcz egyes daleyletnek, ugymint:

1) a debreczeni ref. főisk. énekkart,

2) a zombolyi daleyletet,

3) a kecskeméti városi dalárdát,

4) a kolozsvári dalárdát — és

5) a jászberényi dalárdát.

a) Debreczeni ref. főiskolai énekkar, versenydarabja „Gyászdal” Calltól, négyesre tette Sz. Nagy Károly.

b) Pesti nemzeti dalkör, versenydarabja „Suhog a szél” Zimay Lászlóval.

c) Nagy-Körösi dalárda, versenydarabja „Esti dal” Merkertől.

d) Aradi daleylet, versenydarabja „Bordal” Kunert Ede karmestertől.

e) Gyulai magándalkör, versenydarabja „Vigadj hazám” Huber Károlytól.

f) Bieskei dalárda, versenydarabja „Az én hazám legszebb hon a földön” Wusching Konrádtól.

g) Szarvasi dalárda, versenydarabja „A dal” Benka Gyula karmestertől.

h) Kolozsvári dalkör, versenydarabja „A zöldszín” Storchtól.

7. Szózat Vörösmartytól, zenéje Egressy Bénéitől, előadva az összes daleyletek által Erkel Ferenc ur vezénylete alatt.

Hallgató mintegy 6000 lehetett. A város lakossága ugy szinte a közel vidékiek is, ugy látszott, kevéssé valának érdekelve az ünnepély által, mert feltünőleg kevés hallgató volt jelen.

Az ünnepélynek fel 2 órakor lett vége; és akkor a dalárdák ismét sorakozva, nagyszerű látványt tüntetve elő, — vonultak ki a nagy lakoma helyére, a vasut melletti kerített térségre.

65 asztal volt megterítve; melyeken öt tőle étel, szőlő s bor savanyúvizzel, teljesen kielégítő mennyiséggel és jószággal lón felszolgáltatva.

Az általános jókedvnek, az esti alkonyat vetett véget; s este 9 órakor kezdődött a tánczvigalom. Azt mintegy 2000 ember látogatta meg, s mulatott ott szinte viradtig.

Szept. 21-én délelőtti 10 órakor tartatott meg a dalár küldöttek közgyűlése a főiskola imaházában.

A közgyűlés igen népes volt; az imaház minden helyisége megtelt. Elnökül Komlóssy Imre, jegyzőül Zivuska Ferencz kértetk fel.

Legelsőbb is az aradi nagy gyűlés jegyzőkönyve olvastatott fel és hitelesített.

Azután az országos dalárszövetség megszilárdítása mondatott ki határozatilag; és az ahoz járulás végett a dalárdák jelen volt képviselői egyenkint hivattak fel, kik is nyilatkoztak, hogy azon dalárszövetségbe tagkint beléneik.

A jövő országos dalárünnepély megtartására nézve az határozatott: hogy az két évig ne tartassék; és a jövő dalárünnepélynek hol és mikor való megtartását: az országos dalárszövetség középponti választmánya határozza meg.

Kihirdetették a verseny-bizottmányának bíráskodása. A kitűzött jutalmakra nézve következőleg ítelt:

1. Az első díjat, egy nagy ezüst serleget, melyet a debreczeni hölgyek, magyar zeneművel pályázó egylet diadalának jutalmául tüztek ki, szavazat többséggel a pécsi dalárdának ítélte oda.

2) A 2-dik aranyérem díjat az esztergomi dalárdának ítélte oda.

3) A 3-dik díjat a pesti „unio” által felajánlott karnagy palczát, az aradi dalárdának ítélte oda.

4) 4-dik, ezüst érem díjat szavazattöbbséggel a pesti nemzeti dalkörnek ítélte oda.

A bíráló vál. ezenkívül kötelességének tartja kiváltképen elismerést és dícséretet szavazni az aradi felgymn. ifjusági dalárdának, melynél örömmel észlelte a fent elsorolt művészi tulajdonoknak már is oly mérvben való kifejelettségét, mely az egyletet a legszebb jövővel van följogosítva kecsgetetni.

A bíráló vál. végre még a következő daleyleteket tartja kedves kötelességének kívül dícsérettel kitüntetni, ugymint:

1) a debreczeni ref. főisk. énekkart,

2) a zombolyi daleyletet,

3) a kecskeméti városi dalárdát,

4) a kolozsvári dalárdát — és

5) a jászberényi dalárdát.

TÁRCZA.

ELEGIA.

Midőn a szerencse (Fortuna) a szerencsétlenséggel (Fatum) vitatkoztak, hogy melyik hatalmasabb, és ennek megítélésére iránt egyesek előadásai után adatokat gyűjtöttek — a többek közt egy falusi szabó mester következő panaszt emelte.

Én kérem igen szépen szabó mesterember vagyok, egész életemben szerettem a jó bort, amde azért dolgoztam mindig szorgalmatosan, s hála Fortunának, semmi bajom; csak az az egyetlen egy panaszom van, hogy az a pokolra való Glajem árendás olyan kis itcze rozsz eiuslogos bort méret, hogy alig tudja az ember meginni.

Az általa mérés végett kiadott bor rendszeren három kézen megy keresztül, mert hát kérem alássan ugy kell megérteni a dolgot, hogy Glajem árendás a regále bértől, — ő tehát először olyan bort ad, a milyen neki tetszik, másodsor anyyi árért méret, a hogy tetszik, harmadszor olyan kis itczével méret a minő neki tetszik és negyedszer azt pedig nekünk kell meginni a hogy nekünk nem tetszik. — Ő kiadja a bort a csaplárosnak Hejjemnek, ennek pedig van egy einslog-professor, mis-mást készít sáfárja, — Slejjem, így tehát mind a három rendszeren ad a borhoz.

Na hiszen ha a borhoz adnak ez nem baj, mert hiszen akkor többet kap meiszter uram. — mond a hallgatók egyike.

Igen de vizet, lón a válasz, azt pedig a csizmában sem szeretem, már most csak tessék felfogni, azt a nagy méltatlanságot, hogy az embernek saját jó pénzéért, azt a rozsz és kis itcze bort kell meginni, a mit Glajem árendás méret, mert hiszen másnak bort mérni nem szabad. — azután csak ugy félvállról kineveti az embert, ha valamit szól ellene, — csak annyit mondhatok, hogy ez a Glajem árendás nagyon szereti az igen kicsi itczés, meszelyes és félmeszelyes üvegeket, különben ő maga is olyan kicsi, kicsi annak a felesége, gyermeke, apja, anyja, testvére, szamara, lova, tehene, kutyája, macskája s mindenemü aprómarhája, még a lelkiismerete is; én nem tudom, hogy hol a csudák csudájából tudta össze szedni ezeket a sok kicsiségeket.

De én az igazságot keresendő, miután még legény koromban azt hallottam meiszter uramtól, hogy borban van az igazság, elmentem a városba, — én nem tudom hogy mi az isten csudáját néztek ott rajtam az emberek, csak-hogy mindenkinek rajtam függött a szemé, és kértették tőlem, hogy mit keresek? Az igazságot — mondtam, — jaj az itt nem lakik, azt nem ösmerjük — lett a felelet. — Jól vagyunk hát — mondtam, — sokkal jobb volna már nekünk Menyországbán — megunva a sok kérdészködést, bementem egy hotyelbe, — talán

hotelbe — mondták a többiek, — nem tudom én, mi az ördög csudája, csakhogy olyan keresma forma volt, mert éni és imi is lehetett benne, leültem egy asztalhoz keresvén az igazságot legelőbb is bort kértem, hoztak egy itcze piczike kis üveggel, kérdeztem, hogy félmeszely-e? dehogy — mond a keller ur, ez egy meszely. — Na barátom — mondtam, nálunk a kis Glajem Iczik is kis meszelyt ad, de ez annak még fia sem lehet, — de hát nem elég kicsi — lett a válasz, hozok még kisebbet ha tetszik, hát még az ára, 20 krt vett rajtam a pokolra való, a bor pedig olyan rozsz volt, de olyan, hogy nálam mikor Örsze feleségem ugorakot savanyit, a leve tvit rádussal jobb. — Na halljuk, mondtam — ez mégis gyalázat, így meghuzni az embert ilyen rozsz borért, micsoda — alig hogy ki mondtam ezen igazságot a keller ur valamit motyogott a többinek, arra vagy négy kisebb keller, mint meszáros kutyák nekem rontottak és kilöttek a hotyelből, ugy szegyeltem magam, tessék elhinni hogy fel nem vettem volna egy hordó aszu borért, — azután csak egy lett volna azon urak között a kik ott ebédelték, ki felszólt volna mellettem, bizony nem esett volna oly nehezen, — később hallottam azután, hogy azek az uak azért nem szóltak, mert tartoznak a keller urnak.

Ez szerencsétlenség, kiállottak a kívülálló. Nem szerencsétlenség, hanem gazság valószóló a szabó — de azért én ezzel meg nem elégszem, hanem jövőre is keresem az igazsá-

got mind addig, míg azt fel nem találom, a mi pedig ezután utjába áll, ha masként nem lehet, Angol tümmel addig szurkálom a hátát, míg el nem megy utamból; nem megyek többet fegyver nélkül a hotyelbe, hanem magammal viszem titáskanat angol tükkal berakva, — akkor lökjenek ki engem aztán — hiszen ha mindnyajan és egyenkint ott hagyjuk az igazságot, akkor az lesz belője, hogy önzésből még az orrukat is leharapják ugorka helyett — már hiszen azt a példabeszédet, hogy mindig így volt s így is lesz — csak tartsa meg magának az a csaló, a ki azt feltalálta, mert ezt csak csaló találhatta fel, — én arra nem adok semmit, hanem továbbra is megmaradok az igazság mellett, és keresem azt, míg csak mözogni tudok; — csak arra kérem alássan, hogy — hogy — hogy az isten csodájába is hívjak — már majd ellelejtetem, pedig távol szurkáltam ki a nevét a karomra, igen Asztrea az igazság asszonyának méltóztassék Fortunáságot meghagyni, hogy azt a kendőt vegye le szeméről, mert ha jobban és mindent lát, a világban nem fog oly sok igazságtalanság történni; s bizonyos lehet benne Fortunáságot, a szerencsétlenség — minden gazság, család, armány, önzés, részvétlenség, gorombaság s többi jó madár követőivel örökre meg fog lakni.

LEVELEZÉSEK.

Sz. Gy. Ábrány, szept. 20.

A szülők gondatlanságából származni szokott szerencsétlen esetek egyik sziverehető példáját vagyok kénytelen e sorok közlése által felmutatni; ugyanis:

A tegnapi napon mint a folyó hó 19-én egy közsegi-közbeli földmívelő a szántás munkáját végzendő, a mezőre kimenvén, gyermekeit feleségének gondja alá bízván haza hagyta. — A nő egy nagyobb leánygyermekkel. — a mint tudom — bab tisztítás végett a házi kertbe ment, míg a kisebb — mintegy 2 éves — figyelmeket játszódozás végett az udvaron elhagyta.

Kevés idő múlva az anya, leánygyermekét felküldé a kis figyelmek megtekintése végett, ki már akkor több utcabeli gyermekek társaságában ülé, — kiinn az utcán, — gondtalan játékát. — A leánya, anyjához visszatérvén, ezt azzal nyugtatá meg, miként a gyermek veszélyen kívül az utcán játszódozik. — Az anya veszélyen kívül lenni gondolván gyermekét, munkáját tovább folytató. — Azonban anyai szíve gyermeke miatt nyugtalankodván, idő múltával ismét felküldé leánykáját, — ez szét tekint az udvaron, s azonnal jajveszékelve szalad a szerencsétlen anyához azon lesújtó hírrel, — hogy a kis gyermeket az udvaron levő vízzel telt dézsába beletalálta. — A gyermek ugyanis utcai játékát felbén gyván, az udvaron volt dézsát feltalálá, — melybe — hihetőleg játszás közben, — bele esett, — s nem lévén körülte segítő, abba bele is fült.

Kevés az a mit még írhatok. — Az anya szívfájdalmát ecsetelni tollam elégtelen, — azon anyáét, a ki jól tudja és érzi azt, hogy gyermeke szerencsétlen halálának előidézője vagy legalább is főtenyezője csupán csak ő.

E szomorú pelda intő igazság gyóánt szolgáljon arra nézve, hogy kisedővódákat állítani égető szükség.

...y...n.

Tisztelt szerkesztő ur!

„Tegy jól s megérezed: mi jó, mi isteni / A megsebhédt szívek báját elnyitni! / Ha részvevőleg jársz nyomon s üség körül, / A másnak szánt öröm saját kedvedre gyül.“
Tompa.

A papi özvegyek s árvák szomorú sorsa enyhítése szent céljából indulva ki — még a madai helyosztó közgyűlésen — formulázott indítványt (kegyelem-év) adtam be: de annak tárgyalása akkor elmaradván, e folyó év június hó 16-dik s több napján Gemzésén tartott közgyűlésen olvastatott fel, — és miután az egyházaknak ahoz legtöbb hozzájárulási joguk van, a közgyűlés csak is annyit határozott hogy: közzérendelendő, a következő őszi gyűlésre, mely szept. hó 22-dik napjára van kitűzve — K. Várdába — mind a felkészeket, mind az egyházakat — annak, és más közérdekű életkérdéseknek tárgyalására — meghíván.

A szegény ref. felkészek nagyobb részének alig van abban módja, hogy csak egy közérdekű hírlapot is járathasson — elég fájdalom! annyival inkább — kettőt — s hármat — se hogy sem telik tölle. Így nem járatom én a „Nyir Szabolcsmege és a Hajdukerület közlönyét“, melynek hasábján — csakis most olvastam egy jóbarátom részvételjes keze után, hogy: „Kegyelem-év“ indítványom Gyöngyösi Sámuel nyiregyházi ref. felkész. komnyú, de jegyhídeg keze által meglehetősen megvan páleázva — Zakar. prof. 13: 6-dik verse szerint.

Mint hogy már eddig is nagyon elkéstem — nem bocsátkozom Gyöngyös ur csekély érveivel bíró — bírálatá — czáfolatába: hanem a „Nyir“ 27-dik számában indítványomra tett nyilatkozatának — saját — ezen 42, 43, 44, 45-dik sorai szolgáljanak válaszul;

„Nemes és szép indítvány, s csak is az embertársai nyomorán hideg közönyben meg nem induló szűkkeblűség szőllhatna ellene.“ Meg még egy: ki, némely ellástanalodott — a papi-árvák s özvegyek irányában — minden kegyeletet levetkezett — világi emberek „hoch lebend“ mámoros szavára — ásitózik.

„Az irodalom nyílttér, hol mindenki számára szabad a vásár.“ az újkor ezen elvénel fogva, hecses lapjába felvenni — ezen soraimat tisztelettel — kérem.

Menyhért János.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI HIREK.

— Aradon Jókai magyar Nábóbját adták elő a színházban. Lukácsy Sándor alakított a regényből egy 5 felvonásos színművet, s kik olvasták a darabot, igen hízegőleg szólnak arról. — Egy sajtóhába makacossága. Valamelyik bajor lap jelentette: „Se. kön. Hoheit der Kronprinz stb.“ Másnap helyreigazítja, hogy nem Knor, hanem Kornprinz. Végül harmad napra szerencsésen kijavítják, hogy sem nem Knor, sem nem Korn, hanem „Se. kön. Hoheit der Kronprinz.“ de a helyreigazítás czime ez volt: „Dreck fehler.“ Mondják, hogy egy a lap tulajonos mint a szerkesztő és factor külön-külön öngyilkossági kísérleteket tettek. (H—k.)

— Nagybicsü közlemény tétetett közzé az országos statisztikai tanács részéről az 1868-ki aratás eredményét illetőleg. — Az idei termésre nézve a begyűjtött adatokból kitűnik: a bevetett terőgat volt 3,190,076 hold buza, 1,920,030 hold rozs, 572,603 hold kétszeres, összesen tehát őszi vetés 5,692,709 hold, mihez még 23,300 hold tavaszi jó. A kimutatott területen termett és pedig buza 44,080,600 pozsonyi mérő, rozs 24,536,100 b. m. kétszeres 8,509,300 p. m. és

igy az összes kenyértermény 77 millió pozsonyi mérőt meghalad.

— Nem szorított azonban a stat. tanács pusztán a termelés kimutatására, hanem a fogyasztásra és lehető feleslegre, azaz a kivihető mennyiségre is kiterjeszte figyelmét s vizsgálatai eredménye lón, hogy az évi hazai fogyasztás, bőven számítva (mert p. o. a sok helyen táplálékul használt kukorica nem vétetett be) 49,450,000 pozsonyi mérőre rug; a vetés igényel, ha a mult évihez hasonló terület vetetik be, 14,131,400 pozsonyi mérőt, s így az összes belszükséglet 63,583,400 mérőt, mit levoava a fennebbi terméshől, 13% millió mérő felesleg marad. — A közleményhez részletes kimutatások vannak csatolva az egyes megyékről.

— A törökök a Piva-völgyben 18,000 embert összpontosítanak, mert a montenegrói fejedelem előkészületeket tesz a harcra.

— Mult vasárnap egy budai kisasszony a városligetben hirtelen eltűnt szülei oldala mellől, anélkül hogy sejtették volna hová, két nap múlva azonban a kisasszony, a ki egy ifju által elszöktette magát, a pesti városi kapitányság által feltaláltatott és Budára szülei házához visszavitetett.

— Tarnopolban — írják a „Pr.“-nek — a napokban egy kömives felesége, a ki csak 3 év előtt bocsátatott ki a lembergi örültek házából mint felgyógyult, hathetes kis gyermekét baltával agyonverte, hogy magának pecsenyét csináljon belőle. Ezen iszonyu tette alatt meg-lepték.

— Sok vajudás után végre megszületett a magyar püspöki kar munkálatai a kath autonómia ügyében. Simor János hercegprímás folyó hó végső napjaira hívja egybe a vegyes konferentiát, mely elé a tervezet terjesztetni fog; az összehívó levél czélul kijelöli, hogy a kath. egyház hívei oly testületet szervezkedjenek, mely mindazon ügyeket, melyek a clerus és a világi hívek közt megoszthatók, a clerus és a hívek közös gondjai, felügyelete, befolyása és kormányzata alá helyezi. A kidolgozott javaslatból meg csak egy kis rész látott napvilágot a „P. Hír-nök“-ben.

— Chinai munkások Magyarországon. Az erdélyi vasut munkálatait a munkáskéz hiánya hátráltatván, hir szerint, 20,000 kullit hoznak be s azokat alkalmazzzák.

— A „Századunk“-ban olvassuk: A bars megyei Zelizen Laszlovszky Károly köztisztviselőben álló gazdatiszt azon szerencsétlenség érte, hogy a mint a cséplőgépet szemlélé, a szél köpenyegét a gép kerekébe sodorta s ezek oly gyorsan rántották a gép alá, hogy egy perc alatt szorgalmának áldozata lett. A gép a mellkast betörté, a nyakszirtet kicsavarta s kezét három helyen is összetört. A boldogtalan félórai szörnyű szenvedés után kilehelte lelkét. E szerencsétlenség annyira hatott a L. 94 éves gyöngyökös nagyanyjára, hogy masnap ugyanazon orában meghalt, s f. hó 16-ikán együtt temették el a nagyanyát s az unokát. Béke a kiszenvedettek poraival!

— Pesten a petroleum-égések veszélyének elhárítása végett a petroleumot áruoló kereskedők összeiratnak és a kapitányság által ellenőriztetnek, hogy a meghatározott elővigyázati rendszabályokat megtartsák. Ez nálunk sem ártana.

— Victor Emánuel egyik vadászskalundjáról beszélnek most a majlandi lapok. E szerint a király nem regiben Valdieri környékén nagy életveszedelemben forgott. Vad üldözése közben ugyanis egy hóval fedett szikla csúcsra jutott, melyről nem tudott lejönni. — Több óra telt volna így, midőn — mint egyszer Miksa császárnak a Martinswandon. — váratlan segítség érkezett egy hegyi pásztor képében, ki szerencsésen levezető őt. A király 1000 scudival ajándékozta meg mentőjét s azonkívül élethossziglani kegydíjjal is ellátá őt.

— A budai új bor már 4 embernek került életébe, kik elég vigyázatlanul olyan pinczébe mentek, hol a fris must már forrásban volt s ott is veszték.

— A m. k. ministerium hirszerent díjakat szándékozik kitűzni azon falusi községek számára, melyek kebelökben legczélszerűbb szipiteket visznek véghez; főleg a mezei és falusi utakat kellő szélességben s a mennyire lehet egyenes vonalban építik, a szükséges víz-árkokkal ellátják, a hol lehetséges, fásorokat ültetnek, és a ganajdombokat az istállók mögött helyezik el, továbbá a községi kutakat, hidakat, csatornákat jó karban tartják, általában véve az egész faluban es határában tisztaságra törekvesznek.

— A „Tagesbote“ jelenti, hogy a hadsereg-főparancsnokság rendelete folytán szabadságra — bármily rövid időre szóljon az — senki el nem bocsátatik.

— A vallás- és közoktatási minister megengedte, hogy a szathmári kath. főgymnasium épületében előfordult elláirathatlan akadályok miatt a beiratások 186%-ik tanévre ezen tanintézetnél csak folyó évi october 12., 13. és 14-ik napján történjenek, az előadások pedig az october 15-dikén tartandó „Veni sancte“ után kezdessenek.

— Ungmegyében az idén oly rendkívüli aszály uralkodott, hogy a biztosan bekövetkező inség enyhítése czéljából már jó eleve intézkedéseket tesz a bizottmány. A tartott gyűlésből felterjesztés intézetik a ministeriumhoz, melyben oly műveletek fogantatását kéri a megye közönsége, melyek által a munkadépéseknek kenyérkereset biztosították; ilyenek: a csapatuzsoki állam-ut építése, az ungi kanális ásátása stb.

— Somogymegyei gazdák nagyon panaszkodnak az őszi munkák hátramaradása miatt, melyet részint a munkák kéz hiánya, részint a rozsz idő miatt szenvednek. E mellett még a

váltóláz, szokatlan módon elterjedése is aggasztja őket, mely esetledek igen nagy részét munkaképtelenné teszi. Ugylátszik, a sok esőzés e betegség elterjedésére nagy befolyással van.

— A Földregés még mindig rettegésben tartja Jászberény lakosait. E hó 17-én esti 6 órakor ismét mutatkozott morajtól kísért földregés, mely félóra múlva kisebb mérvben ismétlődött. Az eddig legnagyobbaknak tapasztaltakkal nem volt párhuzamba állítható, de a csaknem naponta érezhető apróbbaknál jóval erősebbnek látszott.

— A temesvári külterületek lebontják, s ezt már meg is kezdték, hogy helyet csináljanak a lövonatu vasutnak.

— Szabados Dániel elfogatásának okát így adja elő a „Debreczeni Lapok“: Elfogatásának oka: okirat-hamisítás. Ő ugyanis a mult évben a „Haza“ életbiztosító-társulathoz felvett modott felügyelőségért, mit is csak egy nyerve-tett meg, ha 1000 ft cautiót tesz le. — Ő ezen cautiót Thanoffer K. rokona által aláírt, kezességet vállaló levélben tette le, s azóta mint az említett társulat felügyelője s legszélsőbb baloldali demokrata agens működött. — Ezelőtt néhány héttel az itteni főügynökség nyomára jött, hogy F. B. számadásai nincsenek rendben, s lépéseket tett, hogy a mutatkozó hátrányok a biztosítékul szolgáló kezesség levél aláírója által fedeztetessenek; de az illető e levélről soha semmit nem tudott, s ennek alapján F. B. mint hamisító került a bünyügyi törvénysek elébe.

— Az „Agr. Ztg“-ban olvassuk, hogy Polstran mellett a tehervonat egy a vasutvonalon keresztülmenő kocsi, a lovakkal és a rajta lévő növel együtt összegrázott. A kocsi is tetemesen megsérült, úgy hogy felgyógyulása nagyon kétséges. A vétkes a vasuti ör, ki az utat nyitva felejtette.

— A szirmai születésű s Miskolcra von feresedett gróf Almásy helyesebben Varga Juliánna, a börtönben egy kendőnél fogva, az ablak röstélyére felakasztá magát.

— Tompa-émlék. Szepechen a feketehegyi vizgyógyintézet derék vendégei helybeli tanár Lippai J. indítványára emléket emeltek Tompának. Pénzt gyűjtván rá, egy sziklát emeltek ki, melyből másfél ölnyi magas piramis faragtattak. E nagy kö előlapiján e felirat áll: „Tompa Mihály emlékére a fürdőközség, 1868.“ A hát-lapon: „Itt időzött 1866. nyarán.“ A kis tért, a hol áll a „Tompa-ternek“ neveztek el, s ez az erdőnek legszebb poutja. — A leleplezés Szent István napján történt, ének és alkalmi beszédek mellett.

— Páris, sept. 21. A hírlapok egyhangulag constatálják, hogy a helyzet Spanyolországban mindig komolyabb. Fellázadt hajók bombázták Cadixot, mely megadta magát a felkelőknek. Andalusia és Gallicia tartományokban szintén vannak felkelőcsapatok; a táviradi összeköttetés Madrid és a déli tartományok, ugyszintén Spanyol- és Franciaország közt meg van szakítva.

— A királyno nem tért vissza Madridba, mert az ut vesztélye. Prim tábornok vagy Spanyolországban van, vagy valamely hajó fedélzetén Gibraltár előtt. Az új ministerelnök Concha személyesen átvette a hadsereg főparancsnokságát.

— A „Neue Fr. Pr.“ távirata szerint a spanyol fölkelés monarchia-ellenes s köztársasági foederalisticus jellemű. Prim és Roda tábornokok Madrid és Sevilla ellen nyomulnak. Cartagenában fölkelési pronunciamentók történtek.

— Gróf Gyulay Ferenc nyugalmazott tábornagy Bécsben hosszas betegeskedés után meghalt. Született 1798-ban sept. 1-én s így 70 éves volt.

Irodalom.

— Heckenast Gusztáv kiadó-könyvtárusnál — ki a magyar irodalom fardadhatatlan és áldozatkész előmozdítója — ismét megjelent:

— Jókai Mór legnépszerűbb és kedveltebb regénye a „Magyar Nábob“ harmadik kiadásában, mint munkái népszerű kiadás 38—43-ik kötete. A hat kötet ára 2 ft 40 kr.

— „Adomák és jellemző vonások a forradalom s honvédeletről“ cím alatt ugyancsak Heckenast egy 12 ives kis füzetet adott ki, melynek ára 80 kr.

— „Kandi Klára“ cím alatt Nagy-Kanizsán egy hölgy-élelzap indult meg Bátorfi Lajos felelős szerkesztése mellett s kiadásában, mely hetenkint 3-szor jelenik meg díszes kiállításban. Előfizetési díja egy évre 4 frt, negyed évre 1 frt o. é. A mutatványszám már megjelent. Előfizetheti Nagy-Kanizsán a szerkesztőnél s Pesten Rákossy Lászlónál a Közelken.

VEGYES HIREK.

** A nyiregyházi szüretnek vigan lefolytak, de legvigabb volt az ókerti szüret, hol Nyiregyháznak értelmisége a vendégzeretben versenyzett; mindenütt zene, táncz, poharzás, és szünni nem akartó jökedv. Bor annyit lett, hogy sokan nem tudják hova tenni.

** Folyó hó 24-én egy nyiregyházi tanyán keresztelő volt, a vendégek ketteje víz poharzás közt összeveszett, míg végre útlegekre került a dolog s az egyik a másikat oly szerencsétlenül találta pofonvágni, hogy halva össze-roygott.

** Városunkba N.-Kálló felől senki sem hozhat szénát vagy szalmát, minden szekér két rendőrt által feltartóztatik és a benne talált takarmányt azonnal elégetik. Ugy halljuk hogy a

gróf Deseffy féle majorban a marhavész ki-ütött (?)

** A debreczeni dalár ünnepélyen — hol 60 dakárda az ország minden részéből összegyűlt — igen feltűnő volt, a nyiregyházi dalárdát — mely a pesti ünnepélyen is szerepelt — nem láthatni; ez valóban dicséretünkre nem válik. Tessék N.-Kállót utánozni, hol az ujonnan keletkezett dalárda tagok között a legszebb egyetértés és összetartás uralkodik, s mely a debreczeni dalár ünnepélyen nem csak jelen volt, hanem az ebéd alatt hallott énekekért tapsokat és éljeneket nyert. Ne maradjunk hátra, sorakozzunk újra annyival inkább, mert oly karmesterünk van, kit bármely más dalárda örömmel fogadná és követné, 9 tag már újlag jelentkezett, ne maradjunk el, kövessük őket.

** Városunkban a sorozás előtti felszólamlás f. hó 25-én vette kezdetét.

** A nyiregyházi izraeliták imaháza oly szűk, hogy nagy ünnepeken több helyen kell isteni tiszteletet tartaniok. Ugy hisszük nem idő előtti felszólamlás, ha az általános izraelita felekezeti ohajt nyilvánítjuk s egy új imaháznak mielőbbi felépítését sürgetjük. Legalább megszűnnek azután a mindenféle mendemondák milyenek jelenleg is a városban szállingóznak, de melyeket rágalomnak hínni ohajtunk.

— A Gusztáv Adolf-egylet mult év folytán 175,197 tallért osztott ki 783 község között; 22 templom és 12 iskola nyitattott meg pártfogása mellett, s épülőben van 56 templom, 30 iskola, 15 paplak. Az egyesületet most 48 fő, 1134 mellék-, 248 női-, 10 tanuló- és 9 önálló egylet képezi; 25 évi fennállása óta 1798 községnek 2,642,408 tallért osztott ki. Az idei nagy „szeretet adomány“, melyhez szokás szerint valamennyi egylet járult, 5000 tallerra rüg.

— A Beniczky-ügyre vonatkozólag írják a „P. N.“-nak: „Igaz, hogy Beniczky Lajos 1845-ben merész lovaglás következtében Stjavnicskán egy kert melletti pallón lováról leesvén baloldalon megsérült; de az nem áll, hogy e miatt két oldalbordáját kivették volna. Közlő eziránt hivatkozik a sebesület gyógyító dr. Téja urra.“

† Elek Mihályné szül. vajai Vay Eszter, a Vay Géza, Róza, Miklós, Mária, Adam, mint még neveletlen apró árvák nevében is — a legnagyobb fájdalomban kesergő szívet tudatja, a kised árvái köréből oly koran elköltözött jó édesanyának, a szeretett testvér és rokonnak, illetőleg sógornőjének öz. vajai Vay Géza né szül. Péchy Piroksa asszonynak f. 1868-dik évi szeptember 26-án délelőtti 10 órakor, tiz-heti súlyos szenvedési után, életének huszonhetedik évében, gümőkórban történt gyászos kimultát. A megboldogultnak hűlt tetemei folyó hó 26-án délután négy órakor fognak a N.-Kállói-utca 1259-ik számú háztól a hely. hitvallásu egyház szertartásai szerint az örök nyugalom helyére kísértetni. Béke poraira!

— (Beküldetett.) Egy valaki azt az élczet csinálta piacunkra, hogy annak ide-oda tolatása csak a Nyir tudakozó intézetének hoz hasznót, és pedig azért; mert sokszor magunk sem tudván hol áll piacunk, kénytelenek vagyunk 10 krért — a tudakozó intézet utbaigazítását igénybe venni. — ...Lám! ez uton is hogy működik a felebaráti szeretet... a pártolás.

— (Beküldetett.) Vonatkozás egy mult számbeli megjegyzésre a kaszinóról: hogy a helybeli kaszinó ez évben még új könyvvel nem gyarapította könyvtárát, fájdalom, úgy van; de oka az, mert még a harmadéve hitelben hozott könyvek árát sem képes meg ez ideig is megfizetni. Oly hanyagok a fizetésben a legtöbb tagok, hogy a félév elején teljesíteni kellett befizetésnek alig egy harmadánál nagyobb része lett befizetve (139:89); ezzel alig lehetett elhárítani a szállás időközbeni felmondásának szégyenét, nemhogy könyvet lehetett volna venni. A legtöbb kaszinói tag hanyagságánál csak az egylet becsületbeli ügyvédé nagyobb, mely szerint az még a mult évi és ezen év első feléről szóló hátrányokat sem hajtja be hónapok óta. Tessék aztán ily szellemi nyomor mellett a szellem gyarapítását eszközölni! (Alig hihető árnyékolata a nyiregyházi intelligencia sajátságosságának! Pedig hiteles. Szerk.)

MEGHÍVÁS.

— A „Szabolcsmegyei Honvédegylet“ folyó évi octób. hó 10-én közgyűlést fog tartani N.-Kállóban reggeli 8 órakor a kaszinó termében, — melyre az egylet tagjai meghivatnak. A gyűlés megbízásából közli

Szabó Abraham
honvéd hadnagy.

NYILTÉR.*

Alulirt tisztelettel tudatom, miszerint irodámat Nyiregyházan (Szarvas-utca 8. sz. alatt) megnyitottam.

Kelt Nyiregyházan, szept. 24. 1868.

Hvezda Gusztáv
köz- és váltó-ügyvéd.

Révész György ur mintegy két évvel ezelőtt több, általa festett kép kijátszására sorsjegyeket bocsátott ki; miután pedig ezen kötelezettségének mai napig sem tett eleget, felhivatik nevezett ur, hogy vagy a képeket kijátszani vagy a sorsjegyek árát visszafizetni szíveskedjék.

Több sorsjegytulajdonos.

* E rovat alatt közlöttekért csak a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a szerkesztőség.

ÜZLET.

Nyiregyháza, szept. 26. Mai hetivásárunk az izz. ünnepek miatt, a mult hetéhez hasonló jangásban volt. A gabnaüzletben semmi-féle jelentékeny változás nem adta elő magát.
 — Miskolcz, szept. 16. Búza mérőnkint 3 frt 50 kr—3 frt 80 kr. Kétszeres 2 frt 60 kr—2 frt 70 kr. Rozs 2 frt 40 kr—2 frt 50 kr. Árpa 1 frt 60 kr—1 frt 70 kr. Zab 1 frt 25 kr—1 frt 30 kr. Kukorica 2 frt 00 kr—2 frt 10 kr. Kása 2 frt 10 kr—2 frt 20 kr. Bab 3 frt 00 kr—3 frt 50 kr. Borsó 0 frt 00 kr—0 frt 00 kr. Lencse 0 frt 00 kr—0 frt 00 kr. Burgonya 0 frt 00 kr—0 frt 00 kr. Szesz- nek itczése 30 fok 00—00 kr. Szalonnának fontja 00—00 kr. Marhahus fontja 00 kr.

— Pest, szept. 24. Az összes gabonane- mük ára változatlanul szilárd; kukorica ára 5 krral emelkedett.
 — Triest, szept. 24. Bánáti buza 114—116 fnt 6 frt 55 kt; oct. hóra 6 ft 60—65 kr; idei kukorica 116 fnt a jövő mart-apr. hóra 4 frt 40 kr.
 — A belügyminiszterium „tudakozó-hiva- talt” nyitott, mely az érdekelt feleknek utasi- tásokat ad folyamodványaik mind benyújtásá- ban, mind keresztyülvitelében. Minden fogalmazó kivonatot csinál a rábizott ügyiratból s azt ezen tudakozó-hivatalnak szolgáltatja at.
 — Az október havi szegedi vásár ideje a naptárakban hibásan lévén közölve, a tanács tudatja, hogy a vásár a szabaddalmi levélben

megállapított napon, vagyis oct. 11-én veendi kezdetét.
 — A nagyváradi gőzmalom és szeszgyári részvény-társaság az alapszabályok jóváhagyá- sát tartalmazó ministeri rendelet folytán 1868. szeptember 13-án alakító közgyűlést tartott; magát megalakultnak nyilvánította, s a részvény- társaság tulajdonába áttment Dunkel-féle gőz- malomnak még az őszszel 6 köre való nagyobb- bitását elhatározván, folyó évi október 1-ső nap- ján a vállalatot életbe lépteti. — Elnökül gróf Haller Sándor ur, választmányi tagokul pedig Brüll Lipót, Adler Ignác, Reismann Mór, Ka- ufmann József, Kanitz Adolf, Schlesinger S., Pirnitzer Jakab, Weiss Hermann és Neumann Frigyes urak választottak meg.

Bécsi távlati börze-tudósítás.
 Szept. 25.
 5% metaliques 56.40. — 5% metaliques máj. és nov. 57.20. — 5% nemzeti kölcsön 61.60. — 1860. államkölcsön 82.15. — Bank- részvény 711.00. — Hitelrészvény 206.10. — London 116.00. — Ezüst 113.75. — Cs. k. arany 5.52¹⁰.

TUDAKOZÓ INTÉZETI HIRADÓ.
 (E rovatban egy-egy közlésért 20 kr. o. é. fizetendő.)
 Eladó egy használt, de egészen jó, majdnem új, kívül fűtő agyag kályha, jutányos áron
 Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Börkey Imre.

Menetrende a os. kir. szab. tiszavidéki vasut-társaság 1868. évi mártius 1-től kezdve további rendelésig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.

Bécs	ind.	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Bécs	8	—	—	—	7	45	reggel
Pest	6	31	—	—	5	19	este
Czegléd	9	49	—	—	8	4	este
Szolnok	10	57	—	—	9	17	éjjel
Püsp.-Ladány	1	33	d. u.	—	1	3	éjjel
Debreczen	3	5	—	—	3	48	reggel
Nyiregyháza	4	33	—	—	6	24	reggel
Tokaj	5	31	este	—	8	9	reggel
Miskolcz	7	24	—	—	10	46	d. e.
Kassa	9	56	—	—	1	51	d. u.

II. Bécs és Pestről Arad felé.

Bécs	indulás	óra	percz	napr.
Bécs	—	—	—	—
Pest	6	31	—	reggel
Czegléd	9	34	—	—
Szolnok	10	42	—	—
Mező-Túr	12	17	d. u.	—
Csaba	2	43	—	—
Arad	4	40	—	—

III. Bécs és Pestről Nagy-Várad felé.

Bécs	indulás	óra	percz	napr.
Bécs	8	—	—	este
Pest	6	31	—	reggel
Czegléd	9	49	—	—
Püspök-Ladány	2	5	d. u.	—
Berettyó-Ujfalu	3	14	—	—
Nagyvárad	4	31	—	—

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

Kassa	ind.	óra	percz	napr.	óra	percz	napr.
Kassa	5	21	regg.	—	12	1	délben
Miskolcz	7	55	—	—	3	20	d. u.
Tokaj	9	37	—	—	5	50	este
Nyiregyháza	10	39	—	—	7	33	este
Debreczen	12	19	délb.	—	10	26	éjjel
Püsp.-Ladány	1	57	d. u.	—	12	39	éjjel
Szolnok	4	43	—	—	4	39	reggel
Czegléd	5	46	este	—	5	55	reggel
Pest	8	40	—	—	8	56	reggel
Bécs	6	—	regg.	—	6	36	este

V. Aradról Pest és Bécs felé.

Arad	indulás	óra	percz	napr.
Arad	10	15	—	d. e.
Csaba	12	7	—	délb.
Mező-Túr	2	27	—	d. u.
Szolnok	4	20	—	—
Czegléd	5	31	—	este
Pest	8	40	—	—
Bécs	6	—	—	reggel

VI. Nagy-Váradról Pest és Bécs felé.

Nagyvárad	indulás	óra	percz	napr.
Nagyvárad	10	27	—	d. e.
Berettyó-Ujfalu	11	50	—	—
Püspök-Ladány	12	58	—	d. u.
Czegléd	5	46	—	este
Pest	8	40	—	—
Bécs	6	—	—	reggel

A vasúthoz csatlakozó postakocsik menetrende:
 Nagyvárad-Kolozsvár. Indulás Nagyváradról napon- kint este 6 óra 30 perczkor. Erkezés Nagyváradra na- ponkint reggel 6 óra 40 perczkor. (7—8 utas főlvétele mellett.)
 Nyiregyháza-Beregszász. Indulás Nyiregyházáról na- ponkint este 4 óra 50 perczkor. (3 utas főlvétele mellett.)
 Nyiregyháza-Szatmár-Nagybánya. Indulás napon- kint este 6 órakor. Erkezés naponkint este 9 óra 45 perczkor. (3 utas főlvétele mellett.)
 Kassa-Lőcsé-Kézmárk. Indulás Kassáról naponkint éjjel 12 órakor. Erkezés Kassára naponkint éjjel 12 óra 10 perczkor. (3 utas főlvétele mellett.)
 Kassa-Munkács-Szigeth. Indulás Kassáról naponkint éjjel 11 óra 45 perczkor. Erkezés Kassára naponkint éjjel 1 órakor. (3 utas főlvétele mellett.)

A közállomásokról indulás ideje a minden pá- lyaudvaron kifüggesztett részletes menet-rendben van kimutatva.

H I R D E T É S E K.

LEGKITÜNÖBB SZÉPÍTŐ-SZEREK.
Dr. BÉRINGUIER L. KORONA-SZESZE
 (A kölni víz quintessentiája.)
 Eredeti üvegekben 1 frt 25 ujkr és 75 ujkr.
 Kitűnő minőségben nemcsak mint illat- és mosdó-víz, hanem mint dicső gyógyerejű segédszer, mely az életszerveket élészti és erősíti.

Dr. Borchardt orvostudor NOVÉNY-SZAPPANA
 Az arcbőr szépítésére és épentartására, és minden bőrtisztatlan- ság ellen, valamint mindennemű furdókhoz nagy sikerrel használható. Lepécsettelt eredeti csomagokban 42 kr.

Dr. BÉRINGUIER NOVÉNYI HAJFESTŐSZERE
 (Teljes tokban kék és eszékkel 5 frt.)
 Mint tökéletesen czél szerűnek és teljesen ártalmatlannak ismert szert a hajak és szakál, úgy a szemöldök minden árnyazatu szinre való tetszés szerinti tartós befestésére.

Dr. Lindes tanár növényi rúd-hajkenőcse
 fokozza a haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyszersmind a hajdomoknak épentartására. — Eredeti darabja 50 kr.

Dr. BÉRINGUIER NOVÉNYGYÖKÉR-OLAJA
 hosszabb használatra elégséges üvegcében ára 1 frt.
 A legalkalmas növényzerekből készítve, a haj és szakál épentartására, erősítése és szépítésére, úgy szinte a kellemet- len fejkorpa és sömörképződés meggyógyítására.

Dr. Suin de Boutemard FOGPASZTÁJA
 egész és fél csomagokban 70 kr és 35 kr.
 A foghúnyosabb, legényelmesebb és legbiztosabb szer a fogak és foghúny épentartására és tisztítására; e paszta egyszersmind az egész szájrüregnek igen jótékony üdöséget kölcsönöz.

BALZSAMOS OLAJBÖGYŐ-SZAPPAN.
 Mint szelíd és hathatós mindennapi mosdószer, még a leggyöngébb bőri hölgyek és gyermekek számára is igen ajánlatli. Eredeti csomagban 35 kr.

Dr. HARTUNG CHEIN-AHÉJ-OLAJA
 a haj tenyészésére és szépítésére a leg- jobb chinahéj lefozése balzsamolajjal. Ara 85 kr.

Dr. Hartung NOVÉNY-HAJKENŐCSE
 a legkiválóbb, táplálóbb folyadékok és nö- vényrészekből, a hajnövelés előmozdítása és élészésére. Ara 85 kr.

Valamennyi fennebbi czikk, mint feltűnő tulajdonsá- guk által dicséretesen bebizonyult tárgyak valódiságukérti jóállással kizárólagosan kaphatók **Nyiregyházán: Reich B. és Pavlovits Imre** kereskedéseiben; H.-Boszörmeny: Lányi M.; Debreczen: Csanak J. keresk.; Rothschneck Emil gyögsz. s Géreby és Hannig; Miskolcz: Medvezky F. és ifj. Spuller F.; N.-Bánya: Haracssek J.; N.-Károly: Schöberl K.; N.-Kálló: Mandl S.; Nyir-Bátor: Legányi Ed.; Szoboszló: Tury Ja- kab uraknál. (89) *—9

Legujabb és legjobb szerkezetű AMERIKAI VARRÓGÉPEK
 6 havi részletfizetésre kaphatók alulirt irodában, hol azokon varrni minden vevő díjmentesen tanulhat. — Megjegyzendő, hogy három hónap alatt a megvett gép kicserélhető vagy visszaadható. (88) *11

Mindennemű varrások gyorsan, pontosan és felette jutányos áron eszköz- zöltenek.

A tudakozó és közvetítő iroda Nyiregyházán.

Gabonacséplő gőz gép. (175) 2—1
 Alulirt tudatom a nagyérdemű gazdaközönséggel, miszerint gőzcséplő- gépem más gabona és búza kivül, tavaszi terménymagvak elcséplésére is alkalmas; ennek folytán bármilyen elcséplést felvállalom.
 Bővebben értekezhetni Pazyonyban ngs Elek Mihály ur birtokán
Farkas Gyula
 géptulajdonosnál, személyesen vagy posta után.

Első kir. szab. (173) 3—1 CSAVAR-KÁLYHA-GYÁR RAKTÁRA NYIREGYHÁZÁN.
 Van szerencsém tudatni a t. közönséggel, miszerint kály- hagyáramat oly módon sikerült berendeznem, hogy minden e téren felmerülhető igényeket kielégíthetek, s bármintó megren- deléseknek eleget tehetek.
 Gyártmányaim alakjuk szerint a szoba díszére válnak, elő- nyük abban áll, hogy a meleget hamar, egyenletesen és tartósan vezetik, minden tüzelő anyaggal fűthetők s sz **égető anyagok 50% meggazdálkodható általok.**
 Megrendelések elfogadtatnak és pontosan teljesíttetnek Nyiregyházán, a tudakozó-intézetben, a hol a kályhákna egy példánya megtekinthető.
Schulez J. M.
 első kir. szab. csavar-kályha-gyár tulajdonosa.

MEGHÍVÁS.
 A Nyiregyháza — Ungvár között építendő vasut iránt f. év október hó 9-én N.-Kállóban tartandó értekezletre az érdek- lettek tisztelettel meghívattak.
Horváth Imre
 ideigl. jegyző.

KOKSZ és Salgó-Tarjáni kőszén.
Első és e vidéken egyedüli raktára NYIREGYHÁZÁN. (172) 0—2
 Vidékünkön a faarak folytonos növekvése ösztönözött a kőszén használatát itt megismertetni, melynek használata min- denkinek — még a tüzzel dolgozó kézművesnek is — a tüze- li költséget leg lább felényire leszállítandja, annyival is in- kább, mert raktáramban csakis a legjobb minőségű kőszén kapható.
 A kőszénnek egyenlő és tartós melegsége és a fánál elő- nyösb használata annyira elősmert tény nem csak gyáraknál hanem szobafűtés és főzésnél is, még pedig olyan vidéken hol a fa is olcsó — hogy azt bizonyíthatni szükségtelen; mennyivel előnyösebb lesz az tehát nálunk, hol a fa oly borzasztó drága.
 A kísérlet állításomat még azok előtt is igazolni fogja, kik a kőszén olcsó és jóhatású tüzelését nem ismerik.
 Különös gondot fordítottam arra, hogy a szobafűtéshez a legjobb és szagtalan kőszén meg szerezzem, miről mindenhi meggyőződhetik. Egyszersmind különféle nagyságú fűtőkről is gondoskodtam, melyek a kőszén tüzeléshez alkalmasak és rak- táramban jutányos áron kaphatók. Megjegyzendő azonban, hogy a már minden háznál meglévő fűtők is igen csekély költséggel a kőszén tüzeléshez átalakíthatik.
 Bővebb felvilágosítás nemkülönben a kőszén nagy és kis mennyiségben alólírtul kapható
Fried Jakab.
 Nyiregyházán N.-Kállói-utca 1550. sz. a. házban.

4601/1868 t. k. Árverési hirdetmény!
 Szabolcsmegye részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint gróf Des- seffy Kálmán és többeknek Eisenberger Dávid és Möriz elleni végrehaj- tási ügyekben, utóbbiakról végrehajtás alá vont, és a N.-Kállói 834. számú telekjegyzőkönyvben végrehajtást szenvedők tulajdonául bevezetett ugyne- vezetett Császárszállási puszta birtok 3340 1200 öles hold területtel, mely- nek ilyen holdja 100 o. frtra becsültetett, a folyó 1868. október 12. és szükség esetében folyó 1868 november 16. és következő napjain Nyiregy- háza városa nagyvendéglőjében tartandó nyilvános árverésen egy tömegben vagy a körülményekhez képest apróbb részletekben a legtöbbet ígérőnek el fog adni.
 Venni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árverési feltételeket ezen hatóság irodájában megtekinthetik és lemásolhatják.
 Szabolcsmegye teileknyvi törvényszékének 1868. augusztus 14-én tartott tanácsüléséből.
 (174) 3—2 **Erdőhegyi Barna.**

1325. 1868. Árverési hirdetmény!
 Szabolcsmegye törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, miként Berger Mózesné, Rizu Mihály és Rizu Andrásnak Kállay Enok elleni végrehajtási ügyekben, utóbbiakról lezalogolt és az orosi 143. sz. tjkvben foglalt ingatlanok, a f. 1868-ik évi szeptember 30-án és szükség eseté- ben 1868. november 2-án d. e. 10 órakor a helyszínen Oros községében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, a körülményekhez ké- pest egy tömegben vagy apróbb részletekben el fognak adni.
 A venni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árvetési feltétele- ket ezen hatóság irodájában megtekinthetik és lemásolhatják.
 Szabolcsmegye teileknyvi törvényszékének 1868. april 18-án tartott tanácsüléséből.
 Kiadta **Erdőhegyi Barna**
 m. széki kiadó.
 (170) 3—2 **Nyiregyháza, 1868. Nyomatott Dobay Sándornál.**